

Besluit Verlenen ontheffing

Mevrouw P. Harms
Koninklijk Park 1
7315 JA APELDOORN

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 32

Locatie
Koninklijk Park 1

Gemeente
Apeldoorn

Activiteit
Aanleg parkeerplaats en vervangen lanen

Beste mevrouw Harms,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 zijn de locaties van een aantal maatregelen weergegeven. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze vergunning.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

2 van 32

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'C' followed by a horizontal line and a small flourish.

Chris Steenmeijer
Plv. teammanager Vergunningverlening

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

3 van 32

Documentnummers inzage stukken:

- 03265937, 03265946, 03265947, 03265948, 03265949, 03265950, 03311199, 03311209, 03311226, 03318224, 03324225, 03324234, 03324244, 03341329, 03345103, 03345788, 03345789, 03364720, 03369964, 03377115, 03378319, 03386588, 03386590, 03386591, 03386845, 03392296, 03392301, 03392302, 03392303, 03392305, 03392308, 03392309, 03392310, 03392312, 03392313, 03392314.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied en onderzoekresultaten
- Bijlage 3 – Locatie mitigerende maatregelen

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

4 van 32

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum, Koninklijk Park 1, 7315 AJ te Apeldoorn hierna te noemen de aanvrager, van 25 mei 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje *zienswijzen* worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 25 mei 2020 ontvingen wij een aanvraag van Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen en artikel 3.10 lid 1b, voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das, steenmarter, boommarter en eekhoorn.

Na beoordeling van de rapportages bleek dat op een aantal van de aangevraagde vleermuissoorten geen effecten zijn vastgesteld, of dat de soorten niet zijn aangetroffen. De baardvleermuis, franjestaart zijn niet aangetroffen en voor de watervleermuis zijn geen effecten vastgesteld. Voor deze soorten is dus ook geen ontheffing nodig. Voor de laatvlieger was wel een essentiële vliegrouete vastgesteld, maar deze soort was niet aangevraagd. Daarom is de laatvlieger, na telefonisch overleg met de adviseur, aan de aanvraag toegevoegd.

In april en mei 2020 heeft vooroverleg plaats gevonden in verband met een acute gevaarzetting van een aantal eikenbomen in de Koningslaan. Er waren dat voorjaar reeds twee bomen onverwachts omgevallen. Voor een aantal bomen is toen een noodkap uitgevoerd. Voor de overige bomen in de Koningslaan is afgelopen zomer aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd met het doel het vervangen van deze laan toe te voegen aan het op 25 mei aangevraagde project van de aanleg bosparkeerplaats en vervangen van de beuken in de Stallenlaan en Schuine laan.

Het ecologisch onderzoek in de Koningslaan heeft geen andere beschermde soorten opgeleverd anders dan die al waren aangevraagd. Wel is er een vondst gedaan van een vrouwtje vliegend hert wat duidt op een voortplantingsplaats vliegend hert in de Koningslaan, of de directe omgeving daarvan. Er is een reële kans dat door de werkzaamheden exemplaren van vliegend hert zullen worden aangetroffen en worden verplaatst of onbedoeld worden gedood.

Door de aanvrager is de aanvraag daarop aangevuld met een verzoek voor een ontheffing op grond van artikel 3.10 lid 1a voor het opzettelijk doden en vangen en artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van het vliegend hert.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

5 van 32

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Het aangevraagde project is eerder getoetst op het onderdeel gebieden van de Wnb, op 5 juni 2018 is hiervoor een vergunning verleend met zaaknummer 2017-005569.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 9 september is het projectplan van de Koningslaan aan de aanvraag toegevoegd. Op 8, 12, 13 en 15 oktober 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen, waarom wij telefonisch op 8 en 12 oktober en per mail op 13 oktober 2020 hebben verzocht. Op 13 oktober heeft ook nog een Skype-overleg plaatsgevonden, tussen de provincie (R. Raaijmakers), twee ecologen van Tauw (B. van Dam en J. Houkes) en de planbegeleider van Copijn (E. van Schaik) om de maatregelen en werkzaamheden af te stemmen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op 18 november 2020 is per email een plattegrond aan de aanvraag toegevoegd waarop de locaties van de faunakasten (voorschrift ontheffing) zijn weergegeven. Als reactie op de ingekomen zienswijzen op 16 december 2020 is door de aanvrager per email aangegeven dat een boom effect analyse (BEA) zal worden uitgevoerd in relatie tot de kapwerkzaamheden en dat buiten de verplichtingen vanuit deze ontheffing, diverse nestgelegenheden voor vogels en kleine fauna zullen worden aangeboden.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
6 van 32

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.8 lid 1 en lid 5 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)			
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)			
Boommarter (<i>Martes martes</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A + B
Das (<i>Meles meles</i>)			
Eekhoorn (<i>Sciurus Vulgaris</i>)			
Steenmarter (<i>Martes foina</i>)			
Vliegend hert (<i>Lucanus cervus</i>)			
Vliegend hert (<i>Lucanus cervus</i>)	Artikel 3.10 lid 1a	Het opzettelijk doden en vangen	A + B

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- B. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
7 van 32

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 augustus 2023 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007383.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007383.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007383.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van das, marters, eekhoorn, vliegend hert en vleermuizen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

8 van 32

11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-007383. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-007383.

Soort-specifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval de uitvoering van de mitigerende maatregelen, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen, het kappen van de bomen en het uitgraven en verplaatsen van eikenstobben.
16. De twee als vluchtpijp aangegeven verblijfplaatsen van de das (figuur 2 in bijlage 2), moeten voorafgaand aan het ongeschikt maken met infraroodcamera geïnspecteerd worden op de aanwezigheid van de das. Als niet met zekerheid kan worden vastgesteld of de das afwezig is, dient de vluchtpijp eerst uit-gerasterd te worden en zal met cameravallen en uitloopklep, de afwezigheid vastgesteld moeten worden. Om ongeschikt te maken dienen de vluchtpijpen vervolgens handmatig uitgegraven worden, dit om zeker te zijn dat ze niet ondergronds verbonden zijn met de bij-burcht.
17. Tussen 1 december en 1 juli (voortplantingsperiode) mogen geen werkzaamheden binnen 20 meter van de dichtstbijzijnde ingang van de dassenburchten (hoofd- en bijburcht) plaatsvinden. Tussen 15 en 20 meter afstand van de ingang mogen wel handmatig enkele groenblijvende struiken worden geplant om visuele verstoring tegen te gaan (voorschrift 20).
18. Na zonsondergang moeten de wissels en omgeving van de burcht (40 meter) vrij zijn van liggende boomstammen, takken, bouwmaterialen en machines.
19. Er mogen geen werkzaamheden plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopkomst. Er mag geen bouwverlichting worden aangebracht. Waar dit nodig is voor diefstalpreventie, moet het zodanig ingericht worden dat dit geen effect heeft op vleermuizen of das. De werkzaamheden rond de burchten moeten steeds in een zo'n kort mogelijk tijdsbestek worden uitgevoerd.

20. De middenstrook met burcht, tussen de bestaande parkeerplaatsen en geplande nieuwe bosparkeerplaatsen, moet vrij blijven van werkzaamheden. Om visuele verstoring vanuit de parkeerplaatsen te beperken dienen ter hoogte van de randen van de middenstrook verspreid groenblijvende struiken, van bijvoorbeeld hult of rododendron, aangeplant te worden, echter zonder dat hierdoor een barrière voor de das ontstaat. Aan de noordzijde van de middenstrook moeten verbindingen (wissels) met de hoofdburcht en de grasvelden veiliggesteld worden. De twee geplande paden (oost-west) bij het “Beukenkruis” mogen worden aangebracht om sluippaadjes van bezoekers te voorkomen. Het historisch voetpad noord-zuid moet ontmoedigd worden. Een zone van 15 meter rond de burcht moet vrij blijven van bezoekers.
21. Het meest noordelijke deel van de geplande bosparkeerplaatsen (zie figuur 3 bijlage 2) wordt pas in het najaar van 2021 aangelegd om gedurende de kwetsbare voortplantingsperiode van de das buiten de verstoringafstand van 20 meter te kunnen blijven. Bij de aanleg in het najaar moet hier ook nog rekening worden gehouden met de verblijfplaats rosse vleermuizen. De werkzaamheden binnen de 20 meter van de bijburcht moeten geleidelijk worden uitgevoerd en onder direct toezicht van de ecologisch deskundige. Er mag niet “geploft” worden binnen 20 meter van de burchtingang.
22. De te vellen bomen worden buiten het broedseizoen dat globaal loopt van 15 maart tot 15 juli, geveld. Bomen met holtes die potentieel geschikt zijn voor vleermuizen, marters, eekhoorn of bosuil worden waar mogelijk voor de kap gecontroleerd door de ecologisch deskundige, met behulp van hoogwerker/ klimmer en endoscoop. Indien beschermde soorten worden aangetroffen dient de verblijfplaats buiten de kwetsbare periode(n) van de soort eerst ongeschikt gemaakt te worden.
23. Bomen met holtes die niet volledig geïnspecteerd kunnen worden, of bomen met een doorsnee > 30 cm Dbh die binnen 40 meter van een van de twee dassenburchten (hoofd- en bijburcht) staan, dienen met een hydraulische klem of telekraan te worden geveld zodat ze gecontroleerd op de grond neergelegd kunnen worden. Indien nodig dienen hierbij rijplaten gebruikt te worden om bodemverdichting of verzakking te voorkomen. De ecologische deskundige checkt of holtes aanwezig zijn waar mogelijk beschermde soorten in kunnen verblijven, als dit het geval is dient de stam met de opening naar boven, minimaal 1 nacht te blijven liggen.
24. Bomen en struiken in de bosranden die voor de aanleg van de parkeerplaatsen niet direct hoeven te wijken, blijven zoveel mogelijk staan tot het najaar 2021.
25. De bosparkeerplaatsen zijn tussen 19.00 en 7.00, maximaal 30 dagen per jaar voor evenementen opengesteld.
26. Op de parkeerplaatsen en lanen wordt een rijsnelheid van maximaal 10 km/u gehandhaafd, om aanrijdingen met fauna te voorkomen.
27. De bosparkeerplaatsen en bosrijlanen (nieuwe gedeelte) worden voorzien van vleermuisvriendelijke amberverlichting. De verlichting in de toegangslanen en aan de randen van de bestaande parkeerplaats worden van de bosranden afgericht, zodat zo min mogelijk strooilicht optreedt. Langs de oostzijde van de bestaande parkeerplaats worden verspreid groenblijvende struiken aangeplant om lichtverstoring te voorkomen (voorschrift 20). De lantaarnpalen zijn maximaal 4,7 meter hoog.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

10 van 32

28. De stobben van eiken in het plangebied van de bosparkeerplaats en waar mogelijk een deel van de koningslaan worden voorzichtig uitgegraven onder begeleiding van een deskundige van vliegend hert. De stobben in de koningslaan die niet uitgegraven kunnen worden vanwege kabels of leidingen, kunnen na inspectie worden gefreesd. In de Koningslaan waar een vrouwtje vliegend hert is aangetroffen blijven een aantal grote stobben intact tot het najaar van 2021. De ecologisch deskundige wijst de geschikte stobben hiervoor aan. De uitgegraven eikenstobben en enkele eikenstammen worden op een nog nader te bepalen zonnige open plek aan een bosrand ingegraven om witrot in het eikenhout te veroorzaken.
29. De boom in de Schuine laan waar een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis is vastgesteld dient voor de kapwerkzaamheden in de winterperiode met een klimmer of hoogwerker en endoscoop gecontroleerd te worden. Als er vleermuizen aanwezig zijn moet gewacht worden met kappen tot na de winterperiode. Na de winterperiode kan de boom ongeschikt gemaakt worden met exclusion-flaps. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen ook echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient zo kort mogelijk voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden onder gunstige weersomstandigheden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang nog 10°C is geweest.
30. De te kappen laanbomen worden na 1 november 2020 gekapt. De Stallenlaan en Schuine laan worden voor 1 maart 2021 weer vervangen door beuken van minimaal 4,5 meter hoogte en op een plantafstand van maximaal 6 meter. Op het deel van de Koningslaan waar de eikenstobben nog niet direct vervangen worden, vanwege het vliegend hert, dient voor 1 maart minimaal om de 8 meter een boom of groenelement aanwezig te zijn. Wanneer dit nog niet mogelijk is dient de ruimte tijdelijk met bomen of struiken in plantenbakken te worden overbrugd.
31. De maatregelen uit het projectplan en de voorschriften uit de ontheffing worden geïntegreerd en vertaald naar een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol wordt gezamenlijk met de startmelding (voorschrift 9) toegezonden aan post@gelderland.nl, o.v.v. zaaknummer.
32. De aangebrachte vleermuiskasten en marterkasten dienen te blijven hangen en moeten indien nodig onderhouden worden.
33. De komende 3 jaar vindt monitoring plaats van het gebruik van de dassenburchten, een korte rapportage hiervan wordt jaarlijks opgestuurd naar de provincie onder vermelding van het zaaknummer. Als uit de monitoring blijkt dat er negatieve effecten optreden voor de dassenkolonie dienen aanvullende maatregelen te worden genomen, dit in overleg en ter beoordeling van bevoegd gezag.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Naar verwachting gaat het bezoekersaantal van Nationaal Museum Paleis Het Loo de komende jaren aanzienlijk toenemen. Voor een beoogd bezoekersaantal van 586.000 in 2021 is meer parkeergelegenheid nodig. Het voornemen is de huidige parkeerplaats deels te vernieuwen en daarnaast nieuwe parkeerplaatsen te creëren in het naastgelegen bosperceel.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

11 van 32

Op het terrein van Paleis Het Loo staan een tweetal beukenlanen; de Stallenlaan en de Schuine laan, op de nominatie om te worden verjongd. De lanen takelen door hun leeftijd langzaam af, hier en daar vallen er gaten in de laan. Een slechte conditie van de bomen, geeft risico voor de omgeving waar veel wandelend publiek aanwezig is.

Voor het aanzicht en het karakter dat hoort bij de cultuurhistorische achtergrond van de locatie, is het wenselijk dat de laanstructuur behouden blijft en daarbij ook uniform blijft. Om deze reden is het gewenst de lanen in een keer te vervangen.

Vervanging van de eiken in de Koningslaan was in het oorspronkelijke projectplan nog niet voorzien. De conditie van deze laan bleek in het voorjaar van 2020 echter slechter dan verwacht, toen in februari de eerste boom spontaan omviel en in april nog een tweede boom. De laatste boom raakte daarbij ook een van de bijgebouwen. Mogelijk is zwamaantasting in combinatie met de droogte van de afgelopen jaren de oorzaak voor de snelle en onvoorspelbare achteruitgang van de stabiliteit van deze bomen.

Vanwege de openbare veiligheid op een drukbezochte locatie en de mogelijke schade aan historische gebouwen, is het vervangen van de Koningslaan urgent geworden. De bomen waar geen verblijfplaatsen van beschermde soorten konden worden verwacht zijn daarom in het voorjaar al gekapt. Bij de bomen met mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten, heeft deze zomer eerst een ecologisch onderzoek plaatsgevonden. Omdat beide projecten op hetzelfde terrein plaatsvinden en de cumulatie van de ecologische effecten daarbij ook beoordeeld wordt, is de ontheffingsaanvraag Wnb voor de Koningslaan aan de onderliggende aanvraag toegevoegd.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in bijlage 2 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Projectplan soortbescherming voor de realisatie van bosparkerplaatsen en het vervangen van bomenlanen bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" en bijlage 1 van de rapportage "Projectplan soortbescherming voor het vervangen van de Koningslaan bij Paleis Het Loo te Apeldoorn". Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar das, marters, hazelworm, vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2019 en 2020, op basis van het Vleermuisprotocol 2017 (NGB 2017), soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017) en kennisdocumenten van BIJ12 (BIJ12, 2017).

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 1 bijburcht met (mogelijke) voortplantingsfunctie en twee vluchtpijpen van de das
- verblijfplaatsen van steenmarter, boommarter en eekhoorn;
- 1 kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis;
- 1 paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis;
- essentiële vliegroutes voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger;
- foerageergebied en (mogelijke) voortplantingsplaats voor vliegend hert.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, beschermde amfibieën, overige zoogdieren, planten, vissen, vlinders en overige ongewervelden.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

12 van 32

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden worden:

- 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis beschadigd en vernield, vleermuizen verstoord en een essentiële vliegroute aangetast;
- 2 vluchtpijpen en de omgeving van een bijburcht van de das beschadigd en vernield;
- 2 tot 4 nestbomen van eekhoorn, boom- en steenmarter beschadigd en vernield;
- foerageer- en/of voortplantingsgebied van vliegend hert beschadigd en vernield en exemplaren van vliegend hert gevangen en verplaatst of door de werkzaamheden gedood.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen. Bomen met zichtbare holtes die geschikt zijn voor overwinterende vleermuizen, boom- of steenmarters, eekhoorns en bosuilen (die al voor het reguliere broedseizoen broeden) worden voor de kapwerkzaamheden gecontroleerd en waar mogelijk ongeschikt gemaakt. De vluchtpijpen van de das die moeten wijken voor de aanleg van de bosparkeerplaatsen worden voor de werkzaamheden eerst gecontroleerd en daarna ongeschikt gemaakt, om doden en verwonden te voorkomen. De stronken van zomereiken worden waar mogelijk uitgegraven onder begeleiding van een ecoloog om voorkomende larven van vliegend hert zo veel mogelijk te verzamelen en buiten het plangebied, in geschikt biotoop in de directe omgeving, terug te plaatsen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de das, boom- en steenmarter, eekhoorn, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en vliegend hert te beperken, worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Projectplan soortbescherming voor de realisatie van bosparkeerplaatsen en het vervangen van bomenlanen bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" en hoofdstuk 9 van de rapportage "Projectplan soortbescherming voor het vervangen van de Koningslaan bij Paleis Het Loo te Apeldoorn".

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In figuur 1 van bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van enkele voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. Aan de voorgestelde mitigerende maatregelen zijn na afstemming met de aanvrager de volgende aanvullende maatregelen toegevoegd, en daarmee wordt de mitigatie als voldoende beoordeeld.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

13 van 32

De werkzaamheden vinden voor een groot deel plaats in de kwetsbare voortplantingsperiode van de das. Uit het onderzoek is gebleken dat de bijburcht mogelijk een voortplantingsfunctie heeft. In overleg met de ecologisch adviseur en de aanvrager is besloten om het meest noordelijk deel van de bosparkeerplaatsen daarom pas in het najaar van 2021, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode aan te leggen, zodat de afstand van 20 meter tot aan de burchtingang, tijdens de werkzaamheden gerespecteerd kan worden. Een deel van de te kappen bomen voor dit noordelijke deel, dat buiten de 20 meter-zone ligt, zal wel alvast geveld worden. Het vellen van dikke bomen binnen 40 meter van de burcht zal met hydraulische klem of telescoopkraan gebeuren, zodat geen trillingen of verzakkingen ondergronds kunnen optreden. Het noordelijk deel van de bosparkeerplaats zal later voor een (klein) deel binnen de 20 meter-zone worden aangelegd, maar dit gebeurt wel buiten de kwetsbare periode.

De verstoring mag echter op geen moment zodanig zijn dat de burcht zijn functionaliteit verliest. Ter controle hiervan zal voor de komende 3 jaar de burcht minimaal eens per jaar gemonitord worden, zodat nog eventueel aanvullende maatregelen genomen kunnen worden.

De paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis kan niet in de winterperiode ongeschikt gemaakt worden. De kap van de lanen staat voor deze winter 2020/'21 gepland. De beuk met de paarverblijfplaats zal vooraf fysiek gecontroleerd worden met klimmer of hoogwerker en endoscoop. De verwachting is dat de verblijfplaats verlaten is. Als de verblijfplaats toch in gebruik is zal de boom niet gekapt worden en na de kwetsbare periode pas ongeschikt gemaakt worden om aansluitend te worden gekapt.

De te kappen Stallenlaan, Schuine laan en Koningslaan fungeren als essentiële vliegroute voor vleermuizen. De lanen worden vrijwel direct na de kap opnieuw aangeplant op gelijke plantafstand van de oorspronkelijke laan. Als extra voorwaarde is toegevoegd dat de aan te planten bomen minimaal 4,5 meter hoog moeten zijn, zodat ze al voldoende hoog zijn in het groeiseizoen om als geleiding voor vleermuizen kunnen functioneren.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in tabel 2 opgenomen.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
14 van 32

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Ruige dwergvleermuis	Kap uitvoeren buiten de winterperiode of ongeschikt maken in paarperiode of vooraf holtes inspecteren met hoogwerker/klimmer en endoscoop. Bij aanwezigheid wachten met ongeschikt maken tot na 1 april Werken buiten de kraamperiode.	Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten (type VKWS03 of vergelijkbaar) In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen	Fysieke controle van verblijfplaats met hoogwerker/klimmer en endoscoop. Bij aanwezigheid of wanneer dit niet kan worden uitgesloten; ongeschikt maken buiten de kwetsbare winterperiode (zie voorschrift 29). Bij afwezigheid mag direct aansluitend worden gekapt	De tijdelijk aangebrachte mitigatie (kasten) dienen te blijven hangen en te worden onderhouden.
Rosse vleermuis	Geen versturende werkzaamheden binnen 20 meter van de kraamverblijfplaats in de kraamperiode.	NVT	Te kappen bomen met geschikte holtes voor overwinterende vleermuizen, kort voor de kap inspecteren met hoogwerker of klimmer (zie ook hierboven)	Binnen 10 meter van verblijfplaats; groenstructuur intact laten en geen versturende werkzaamheden verrichten
Gewone dwergvleermuis Gewone grootoorvleermuis Laatvlieger	3 lanen vervangen (kappen) buiten actieve periode (niet tussen 1 maart en 1 nov) uitgezonderd bomen met holtes waar bij controle-inspectie nog beschermde soort is aangetroffen	Als de bestaande vliegroute tijdelijk meer dan 8 meter in de actieve periode onderbroken wordt, zorgen voor element voor alternatieve geleiding	NVT	Aanplant nieuwe laan met bomen van minimaal 4,5 meter hoog en op maximaal 6 meter plantafstand
Boommarter/ Steenmarter	Bij aanwezigheid in holte, boom en buurbomen niet in voortplantingsperiode (van half feb. tot half sept.) kappen of ongeschikt maken	Plaatsen van 8 marterkasten in bomen Locaties worden zo spoedig mogelijk nagezonden	Te kappen bomen met geschikte holtes kort voor de kap inspecteren met hoogwerker of klimmer	De tijdelijk aangebrachte mitigatie (8 kasten) dienen te blijven hangen en te worden onderhouden.
Eekhoorn	Bij aanwezigheid in holte of nest, boom en buurbomen niet in voortplantingsperiode (van 1 feb. tot eind sept.) kappen of ongeschikt maken	NVT	Te kappen bomen met geschikte holtes kort voor de kap inspecteren met hoogwerker of klimmer	NVT
Vliegend hert	Stronken van zomereik in Koningslaan laten zitten tot na uitvliegen in mei/juni	Stronken zomereik van bosparkeerplaats en Koningslaan (waar mogelijk) gecontroleerd uitgraven en ingraven in geschikt biotoop	NVT	Stronken en enkele stammen van zomereik die vrijkomen ingraven op zonnige open plek aan bosrand

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
15 van 32

Das	Niet werken binnen 20 meter van de ingang bijburcht in de kwetsbare voortplantperiode (niet tussen 1 dec en 1 juli)	Het meest noordelijke deel van bosparkeerplaatsen wordt pas na de voortplantingsperiode aangelegd. (zie fig. 3 bijlage 2) Bomen binnen de 20 meterzone worden pas na de voortplantingsperiode gekapt. Bomen binnen de 40 meterzone worden met hydraulische klem of telekraan geveld. Waar nodig moeten rijplaten worden gebruikt.	2 vluchtpijpen worden voorafgaand aan de werkzaamheden met infraroodcamera gecontroleerd op afwezigheid en aansluitend ongeschikt gemaakt door handmatig ontgraven.	Aanplant van groenblijvende struiken (bij voorkeur hulst) aan randen van middenstrook met burcht. Niet meer dan 30 dagen per jaar avondopenstelling (tussen 19.00-7.00) bosparkeerplaatsen. Middenstrook ter hoogte van met burcht ontmoedigen voor publiek (15 meter rondom ingang) Wissels van das zoveel mogelijk veiligstellen
------------	---	--	---	---

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de projecten zijn beschreven in hoofdstuk 8 op pagina 20 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Projectplan soortbescherming voor de realisatie van bosparkeerplaatsen en het vervangen van bomenlanen bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" en hoofdstuk 10.2 op pagina 13 van de rapportage "Projectplan soortbescherming voor het vervangen van de Koningslaan bij Paleis Het Loo te Apeldoorn".

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Het aantal bezoekers op Paleis Het Loo zal de komende jaren aanzienlijk toenemen. Voor deze toename is extra parkeergelegenheid noodzakelijk. De gemeente staat parkeren op de grasvelden niet toe. Dit past ook niet bij het aanzicht en de inrichting van het terrein. Daarom is gekozen voor de uitbreiding van de huidige parkeerplaats. Bij het ontwerp zijn de natuurwaarden zo veel mogelijk ingepast en ontzien. Er is gekozen om te kappen buiten de algemene broedperiode omdat deze periode voor de meeste soorten (zowel vogels als andere soorten) de kwetsbaarste periode is. Voor die beschermde soorten en verblijfplaatsen waarvoor de winterperiode ook kwetsbaar is wordt de werkmethode zoveel mogelijk aangepast om de effecten zo klein mogelijk te houden. Er wordt niet gewerkt tussen zonsondergang en zonsopkomst. Voor de te vervangen lanen moeten zowel de openbare veiligheid als de esthetische functie van de lanen in het licht van de cultuurhistorie worden afgewogen. Op termijn zullen de lanen altijd een keer vervangen moeten worden. Hoe eerder de lanen in hun aftakelingsfase vervangen worden hoe beter het laanbeeld behouden kan worden. Doordat de lanen vrijwel direct na de kap en voor het actieve seizoen weer worden ingeplant met relatief hoge jonge bomen, blijft de functie als vliegrouwe voor vleermuizen behouden.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 20 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Projectplan soortbescherming voor de realisatie van bosparkeerplaatsen en het vervangen van bomenlanen bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" en pagina 13 van de rapportage "Projectplan soortbescherming voor het vervangen van de Koningslaan bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" is beschreven welke wettelijke belangen op de projecten van toepassing zijn.

Beoordeling van belangen

Nationaal Museum Paleis Het Loo breidt haar activiteiten uit om te voldoen aan een prestatie-eis vanuit een rijkssubsidie, als gevolg hiervan zal het aantal bezoekers per jaar met bijna twee derde toenemen. Voor deze toename is extra parkeergelegenheid noodzakelijk. Dit betreft het in 3.10 lid 2 genoemde belang in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De bomenlanen op het terrein raken door hun leeftijd langzaam in verval. Er ontstaat dood hout en er vallen soms al bomen om. Voor de honderdduizenden bezoekers die per jaar wandelend op het terrein aanwezig zijn, is dit een onacceptabel risico en een gevaar voor de openbare veiligheid. Om de veiligheid voor de omgeving te kunnen blijven garanderen moeten bomen plaatselijk verwijderd worden of bijvoorbeeld gekandelaberd.

Hierdoor ontstaan er gaten en onregelmatigheden in het aanzicht van de laan. Gezien vanuit de functie en doelstelling van Paleis Het Loo als nationaal museum en het cultuurhistorische karakter dat daarbij hoort, is het gewenst het aanzien en karakter van de lanen te behouden. Dit lukt alleen door een laan als geheel in een keer te vervangen. In samenhang met de openbare veiligheid betreft dit het belang genoemd in 3.8 lid 5b; van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 6.7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Projectplan soortbescherming voor de realisatie van bosparkeerplaatsen en het vervangen van bomenlanen bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" en hoofdstuk 8 van de rapportage "Projectplan soortbescherming voor het vervangen van de Koningslaan bij Paleis Het Loo te Apeldoorn" is beschreven in hoeverre de gunstige staat van das, boommarter, steenmarter, eekhoorn, vliegend hert en ruige dwergvleermuis in het geding is door de geplande projecten. Voor de overige aangevraagde vleermuissoorten worden geen verblijfplaatsen vernield en blijft de verstoring beperkt tot het vervangen van de lanen (vliegroute) buiten het actieve seizoen.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

De lanen vormen een belangrijke verbindingroute tussen verblijfplaatsen in de bebouwde kom van Apeldoorn en de foerageergebieden van de paleistuinen en grasvelden en het Kroondomein. De te vervangen lanen worden aansluitend aan de kap meteen weer aangeplant en daardoor blijft de functie als geleiding behouden.

De werkzaamheden tijdens de kwetsbare voortplantingsperiode van de das zijn zodanig aangepast dat verstoring op de hoofd- en bijburcht minimaal zal zijn. De voortplanting komt daarbij niet in gevaar. Voor de kap worden bomen met geschikte holtes voor vleermuizen, marters en eekhoorns geïnspecteerd, zodat doden en verwonden wordt voorkomen. De omgeving van het plangebied blijft geschikt voor de voorkomende soorten.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de das, boommarter, steenmarter, eekhoorn, vliegend hert en voorkomende vleermuizen. Wij kunnen hiermee instemmen.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

17 van 32

ZIENSWIJZEN

Er zijn 3 zienswijzen binnen gekomen. De drie zienswijzen zijn ingediend door buurtbewoners uit de directe omgeving van Paleis Het Loo en daarmee belanghebbenden. Reclamant 1 heeft per e-mail een zienswijze ingediend op 25 november 2020. Reclamant 2 heeft per email en aangetekende brief, op 4 december 2020 een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is ook door twee andere buurtbewoners ondertekend. Reclamant 3 heeft zijn zienswijze per aangetekende brief op 5 december 2020 ingediend. De zienswijzen worden op volgorde van binnenkomst hieronder puntsgewijs samengevat en van een reactie (schuingedrukt) voorzien. Indien een zienswijze heeft geleid tot een aanpassing van de ontheffing zal hiervan melding worden gemaakt.

Zienswijze van reclamant 1 per email ontvangen op 25 november 2020.

Reclamant 1 is buurtbewoner uit de wijk Loolaan-Noord te Apeldoorn. De reclamant richt zijn zienswijze vooral op de uitbreiding van het parkeerterrein en tevens, maar in mindere mate, op de voorgenomen kap van de lanen en de procedure rondom de ontheffing.

Uitbreiding parkeerterrein

1. De reclamant stelt dat bij de beoordeling van het project en het ontwerpbesluit het nee-tenzij-principe niet is beoordeeld en er geen (goede) alternatievenafweging heeft plaatsgevonden.

Het is niet zo dat er pas een ontheffing Wnb kan worden afgegeven als er is aangetoond dat er geen negatieve effecten zullen optreden (Nee-tenzij-principe). Een ingreep mag plaatsvinden als er: 1) een in de Wnb genoemd belang wordt gediend, 2) er geen reële alternatieven zijn voor wat betreft de locatie, de werkperiode en de werkwijze en; 3) de staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt. Daarnaast moet de initiatiefnemer een reële inspanning verrichten om de mogelijke effecten op de betreffende soort en zijn leefgebied te mitigeren of te compenseren.

Het te verwachten tekort aan parkeerplaatsen door de toename van het aantal bezoekers van het Paleis Het Loo en de verschillende mogelijkheden om dit te reguleren en op te lossen, zijn in een eerder stadium van het bestemmingsplan al uitgebreid overwogen en onderzocht. Daarbij zijn ook een aantal voor de hand liggende opties als elders parkeren met pendeldiensten overwogen. In overleg met de gemeente Apeldoorn is afgesproken om de parkeeroverloop op eigen terrein te voorzien. Op basis van de MER en om de cultuur-historische structuren rondom het Paleis Het Loo in ere te houden, is voor de aanleg van de bosparkeerplaats gekozen als de beste optie om meer parkeergelegenheid op eigen terrein te realiseren.

2. De reclamant stelt dat de nieuw aan te leggen "bosparkeerplaats" maar voor dertig dagen per jaar wordt opengesteld, maar daarvoor wel een onevenredig beslag legt op de natuurwaarde ter plaatse. De uitbreiding voorziet in een verdubbeling van parkeerruimte, maar legt daarbij beslag op ongeveer 1,2 ha bos.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
18 van 32

Er is blijkbaar enige verwarring over de openstelling van de bosparkeerplaats. De bosparkeerplaats zal overdag het hele jaar door dienen als overloop van de huidige parkeerplaats als het aantal bezoekers toeneemt.

De verwachting is dat dit ongeveer 56 dagen per jaar nodig zal zijn, het is echter niet te voorspellen wanneer de normale openstellingen zullen leiden tot een piek waarbij de bosparkeerplaatsen nodig zijn. Daarom moeten de parkeerplaatsen wel jaarrond beschikbaar zijn. Bij een normale openstelling zal de laatste bezoeker voor 19.00 vertrokken zijn, waardoor de lichten op de parkeerplaats uit kunnen en de parkeerplaats ook niet meer gebruikt zal worden. Enkel op ten hoogste 30 dagen per jaar, bij speciale openstellingen en evenementen, kan het zijn dat de bosparkeerplaats ook tussen 19.00 en 7.00 in gebruik zal zijn. Op dat moment zal de (vleermuisvriendelijke) verlichting ook kunnen branden.

3. De reclamant stelt dat er alternatieven mogelijk zijn om de bezoekers van Paleis Het Loo te stimuleren zonder auto te komen, zoals het aanbieden van voorzieningen voor elektrische fietsen of pendeldiensten van en naar OV, waardoor met minder parkeerplaatsen kan worden volstaan. Reclamant stelt dat deze alternatieven nooit serieus zijn onderzocht en overwogen.

Hoewel het goed zou zijn om elektrische fietsen en gebruik van OV te stimuleren door het aanbieden van voorzieningen, kan een dergelijke stijging van bezoekersaantallen niet opgevangen worden door een aanname op gedragsverandering of een wens hiertoe. Om de overlast van parkeren in de buurt te voorkomen zal een betrouwbaar oplossing geboden moeten worden met enige reserve voor piekmomenten. Er vanuit gaande dat bezoekers van PHL, bezoekers zijn vanuit heel het land, maar ook buitenlandse toeristen, lijkt het niet realistisch de huidige trend van toename van elektrische fietsen, een op een door te vertalen naar de bezoekers van Paleis Het Loo.

4. Reclamant refereert aan een onderzoeksrapport (Goudappel, Coffeng, 2017) en concludeert hieruit dat met de huidige parkeercapaciteit voldoende mogelijkheden aanwezig zijn om de bezoekers van reguliere openingsdagen en evenementen op te vangen en dat voor de echte piekmomenten op evenementdagen (1801 parkeerplekken) ook de beoogde uitbreiding niet volstaat.

In de geciteerde tabel 3.1 is te zien dat op een piek van een reguliere openingsdag het aantal gelijktijdig geparkeerde auto's al 853 bedraagt, daarvoor is de huidige parkeerplaats met 566 parkeerplekken niet toereikend. De schatting is dat dit 56 dagen per jaar betreft. De beoogde 853 parkeerplaatsen zijn niet voldoende voor de piekmomenten op evenementendagen (1801 parkeerplekken). Het verschil is echter dat de evenementdagen vooraf bekend zijn, dan kunnen voorzieningen getroffen worden op het voorterrein. De piekmomenten van de normale openstellingen zijn niet te voorspellen. Een tekort aan capaciteit levert dan al gauw opstoppen op, waardoor mensen eerder geneigd zijn een parkeerplek in de wijk te gaan zoeken.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
19 van 32

5. Reclamant stelt dat er geen goed onderzoek naar verblijfplaatsen in boomholtes is uitgevoerd.

Er is vastgesteld dat een aantal van de bomen, die op de nominatie staan om gekapt te worden, holten hebben die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende soorten. Tijdens de veldonderzoeken zijn verschillende van deze soorten waargenomen of op camera vastgelegd o.a.: vogels, vleermuizen, eekhoorns marterachtigen. Veel van deze soorten hebben meerdere verblijfplaatsen waartussen zij ook nog eens regelmatig wisselen. Bij inspectie van een holte kan vastgesteld worden dat er op dat moment geen soorten aanwezig zijn, maar dat hoeft niet te betekenen dat twee weken later de holte niet alsnog in gebruik is. Om die reden is het zaak om zoveel mogelijk buiten de kwetsbare perioden (bijvoorbeeld broedseizoen) te kappen en zo kort mogelijk voor de kap een visuele inspectie te doen. Probleem met bomen is alleen dat er zowel vleermuizen in kunnen overwinteren of paren en vogels in kunnen broeden, daarmee is er altijd wel een kans dat er een soort aanwezig is. Als een holte goed is te overzien en bij de controle blijken er soorten aanwezig te zijn, zal de kap van die boom uitgesteld worden, totdat de soort uit zichzelf vertrokken is. Als een geschikte holte niet helemaal goed te overzien is zelfs niet met speciale apparatuur (dit is soms bij vleermuizen het geval) zal de boom zekerheidshalve met een telescoopkraan of hydraulische klem worden geveld en met de opening naar boven worden neergelegd.

6. Reclamant stelt dat er geen onderzoek naar kleine marterachtigen als bunzing, hermelijn en wezel is uitgevoerd.

Er heeft onderzoek met wildcamera's naar das, eekhoorn, boommarter, steenmarter, bunzing, hermelijn en wezel plaatsgevonden (zie "Soortgericht onderzoek bosparkeerplaatsen Paleis Het Loo te Apeldoorn" Tauw, juli 2020). Als er behalve boom- en steenmarter, andere kleine marterachtigen aanwezig zouden zijn, waren deze bij dat onderzoek aan het licht gekomen. Bunzing, hermelijn en wezel hebben hun holen in de grond en vragen voldoende beschutting/ dekking. Het bosperceel heeft een beperkte kruidlaag en onderbegroeiing en is daardoor niet optimaal als leefgebied voor kleine marterachtigen. Ook de te kappen lanen zijn open zonder onderbegroeiing waardoor ze hooguit als foerageergebied en niet als verblijfplaats voor kleine marterachtigen zullen fungeren.

7. Reclamant stelt dat er onvoldoende onderzoek naar het vliegend hert is uitgevoerd.

Protocolen voor ecologisch onderzoek zijn er voor bedoeld om met redelijke zekerheid de aanwezigheid van een soort uit te kunnen sluiten, of wanneer dat relevant is, de specifieke soort of de functie van de verblijfplaats vast te stellen, zoals bijvoorbeeld bij vleermuizen. Het min of meer bij toeval aantreffen van het vliegend hert, maakt het aannemelijk dat de soort op de oude eiken foerageert en mogelijk ook voortplant. In de grond rondom de eiken kan het vliegend hert overwinteren.

Een exemplaar mannetje kan evengoed een zwervend exemplaar zijn, een vrouwtjes exemplaar duidt op een voortplantings- en overwinteringsplaats in de directe omgeving. Zeker is dat ze over het algemeen (oude) eiken in de zon prefereren. Bij de werkzaamheden wordt er vanuit gegaan dat ze aanwezig kunnen zijn in het plangebied en worden waar nodig maatregelen getroffen. Daarmee is extra onderzoek niet noodzakelijk.

8. Reclamant stelt dat voor het vernielen van leefomgeving en verblijfplaats van boom- en steenmarter geen alternatievenafweging heeft plaatsgevonden en gecompenseerd wordt met niet onderbouwde maatregelen.

De alternatieven die zijn afgewogen gelden voor alle ecologische effecten, zowel voor de verstoring van soorten als het vernielen van verblijfplaatsen of leefgebied. Een geschikte holte in een boom kan (wisselend) door vleermuizen, eekhoorns, vogels of marterachtigen worden gebruikt. Er wordt gekeken of er voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn in de omgeving als dat niet het geval is, of hier is onduidelijkheid over, kunnen alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden. De aangeboden marterkasten zijn ontwikkelt in samenwerking met de Zoogdiervereniging, deze zijn geschikt voor zowel boom- als steenmarters. Hoewel er op dit moment nog geen onderzoek voorhanden is om de effectiviteit te staven, ligt acceptatie wel in de lijn van verwachting. Steenmarters staan erom bekend steenuilkasten leeg te roven, maar er zijn ook gevallen bekend waarbij ze de nestkast zelf als nestruimte hebben gebruikt.

9. Reclamant is enigszins verbolgen over de redenering dat het kappen van bos gunstig is voor bepaalde soorten, omdat dit meer bosrand oplevert.

De kwalificatie over een bosrand moet in zijn context geplaatst worden. Natuurlijk zijn er soorten die meer gebaat zijn bij beschutting en grote oppervlaktes bos. Maar het is ook zo dat op de overgangen van gradiënten vaak de meeste soortenrijkdom aanwezig is; van nat naar droog, open naar dichte begroeiing, zon-beschenen naar schaduw, etc. In die zin kan het creëren van meer bosrand voor de aanwezige soorten soms juist gunstig uitpakken, zoals bijvoorbeeld voor het vliegend hert of bepaalde vlindersoorten. Voor de soorten die beschutting zoeken pakt het natuurlijk minder positief uit.

10. Reclamant stelt dat door de uitbreiding parkeerplaats het leefgebied van de das wordt vernietigd.

Het leefgebied van een das bestrijkt 30 tot honderden hectaren, afhankelijk van de voedselkwaliteit, ze hebben vaak een hoofdburcht en 1 of 2 bij-burchten en vluchtpijpen en zijn in staat nieuwe te graven. De hoofdburcht ligt ten westen van de Stallenlaan buiten het plangebied. De das is onder de Wnb een nationaal beschermde soort (artikel 3.10), daarmee mag hij niet gevangen of gedood worden en mag zijn verblijfplaats niet beschadigd of vernield worden. Er gaat oppervlakte bos en twee vluchtpijpen verloren, maar in de omgeving is nog ruim voldoende foerageergebied aanwezig.

De burcht betreft een bij-burcht, geen hoofdburcht. Toch mag de burcht niet zodanig verstoord worden dat de burcht verlaten wordt, want daarmee wordt hij indirect beschadigd. De das heeft op verschillende plaatsen al bewezen goed te kunnen samenleven met menselijke activiteit in zijn directe omgeving, dit omdat hij toch vooral 's nachts actief is. Het kritieke punt is de overgangsfase waarbij er plotselinge veranderingen in zijn omgeving plaatsvinden. Daarom zal er ook een aantal jaar gemonitord worden. Mocht de das toch (tijdelijk) deze burcht verlaten, zullen aanvullende voorzieningen getroffen moeten worden.

11. Reclamant stelt dat de beoordeling van de kwaliteit en vitaliteit van het te kappen bosgedeelte door adviesbureau Tauw niet overeen komt met de beschrijvingen van de Commissie MER en adviesbureau Copijn.

De kwaliteit van het bos, voor zover je een bos kan kwalificeren, is voor een ontheffing soorten niet zo relevant. Als voedselbron heeft een "aftakelend" open bos met veel dood hout meer waarde. Een vitaal bos met alleen maar gezonde beuken zonder holtes en onderbegroeiing, heeft praktisch geen ecologische waarde.

De beperkte oppervlakte van het bos en verstoringfactor van de huidige parkeerplaats zijn veel meer bepalend voor de potentie voor soorten. Uiteindelijk zijn de tijdens het onderzoek aangetroffen (beschermde) soorten maatgevend voor de afweging en beoordeling van de ontheffingsaanvraag en niet zo zeer de potentie die bij het optische beeld past.

12. Reclamant stelt dat de onderbouwing en rapportage van de toetsing effecten en compensatie NNN en te kappen beschermde houtopstanden, ontbreken of dat hier onduidelijkheid over bestaat.

Er is door de provincie een vergunning voor de effecten op gebieden Wnb (zaaknummer 2017-005569) afgegeven in 2018. Het plangebied betreft Gelderse Ontwikkelingszone (GO), geen Gelders Natuur Netwerk (GNN). Binnen GO zijn meer activiteiten en ontwikkelingen toegestaan zolang ze in overeenstemming zijn met, of het aangrenzende GNN ondersteunen. Hier is in de MER en de plankeuze rekening mee gehouden en dit is ook in het bestemmingsplan vastgelegd. Als compensatie voor het oppervlakteverlies bos dient met factor 1,66 te worden gecompenseerd.

Voor het kappen van houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet (waar het terrein van Paleis Het Loo onder valt) geldt alleen een kapmelding en een herplantplicht. Voor de herplantplicht heeft de initiatiefnemer 3 jaar de tijd. Als hij dit op een ander locatie wil realiseren, dient hiervoor een ontheffing te worden aangevraagd. Er ligt een aanvraag om dit op een andere locatie uit te voeren (zaaknummer 2020-018072) deze is nog niet beoordeeld.

13. Reclamant is het niet eens met de compensatie (oppervlakte, locatie, kwaliteit) voor het te kappen bosperceel van 1,2 ha.

Reclamant kan tegen een besluit (zie punt 12) dat hierover nog genomen moet worden, te zijner tijd bezwaar maken.

14. Reclamant heeft twijfels bij het aantal opgevoerde dagen dat de verlichting van het bosparkeren zal worden toegepast en de effecten die dit op beschermde soorten zal hebben.

Zie antwoord op vraag 2. Op de bosparkeerplaats wordt amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting toegepast. Een aantal dieren zal de omgeving van de parkeerplaats tijdens de avondopenstellingen (max. 30 dagen per jaar) waarschijnlijk mijden.

Kap van lanen

15. Reclamant geeft aan dat er in de te kappen lanen nu ook al meerdere leeftijden en diameters aanwezig zijn en dat dit toch een eenvormig beeld geeft. Reclamant vindt dat enkel het esthetische argument niet voldoende is om de beeldbepalende lanen te kappen.

Dat Paleis Het Loo met de lanen op het voorterrein een eenvormige uitstraling voor ogen heeft die past bij het strakke beeld van een paleistuin en park, is begrijpelijk. Dit is ook wat de meeste bezoekers van een dergelijke locatie zullen verwachten.

Dat de omwonenden die jaarrond genieten van de bomen en het park, inmiddels een andere beleving daarbij hebben, en juist de verscheidenheid en de ecologie die dit met zich meebrengt waarderen, is ook te begrijpen, maar dat maakt niet dat de door de beheerder beoogde doelen oneigenlijk zijn. Daarbij speelt ook de zorgplicht en de aansprakelijkheid van een boombeheerder in relatie tot de onderhoudskosten die toenemen met de leeftijd van de bomen. Er komt een moment dat een laan aan verjonging toe is. Het omslagpunt is afhankelijk van de doelstelling en beeld wat nagestreefd wordt en het risico dat uitstel met zich mee kan brengen. (zie ook reactie op zienswijze 2 en 3).

Procedure ontheffing

16. Reclamant vraagt of Stichting Paleis Het Loo gemachtigd is om een ontheffing aan te vragen, aangezien zij geen grondeigenaar is.

De Nederlandse staat is eigenaar van de grond en de gebouwen. Sinds het nieuwe huisvestingsstelsel van 1 januari 2017 wordt Stichting Paleis Het Loo Nationaal Museum geacht als "eigenaar" op te treden en is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud en als zodanig gemachtigd. Documenten die dit bevestigen zijn ons ter inzage gegeven maar zijn vanwege de vertrouwelijkheid ervan niet als inzage-document aan de ontheffing toegevoegd.

17. Reclamant geeft aan dat de bij de aanvraag behorende stukken soms onoverzichtelijk gedocumenteerd zijn en hier en daar in tegenspraak zijn. En dat e-mails met bijlagen onderdeel uitmaken van de documenten.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

23 van 32

Het is inderdaad een grote hoeveelheid documenten en lastig om een volledig overzicht te houden. Het betreffen drie projecten die los van elkaar een quickscan, een nader onderzoek en een projectplan hebben gehad. Van sommige rapportages zijn de versies later nog aangepast. Behalve soorten, is ook de stabiliteit van de bomen onderzocht en zijn in het verleden rapporten opgesteld voor de bestemmingsplanwijziging en vergunningaanvraag gebieden. Dat daarbij het een en ander als bijlage in e-mails is gedocumenteerd, heeft soms te maken met een bundeling van de verschillende bijlagen, maar vaker met relevante gegevens die in de mail beschreven staan, die weer niet in de bijlagen te vinden zijn. Soms wordt ook een uitgaande of inkomende mail gebruikt om te voorzien van antwoorden en staat de reactie in de tekst van een e-mail verwerkt.

Zienswijze van reclamant 2, ontvangen per email en aangetekende brief op 4 december 2020.

Reclamant 2 is buurtbewoner en heeft direct zicht op het terrein van Paleis Het Loo. De twee medeondertekenaars zijn eveneens buurtbewoner. Gezamenlijk geven ze aan ook een deel van de buurt te vertegenwoordigen. De zienswijze wordt ingediend tegen de gehele ontheffing, maar richt zich met name op de voorgenomen kap van de bomen in de lanen en de kap ten behoeve van de aanleg van de bosparkeerplaats.

1. Reclamanten geven aan dat volgens onderzoeksrapporten van BTL Bomendienst BV en Cobra Adviseurs, 80% van de bomen die gekapt zullen worden nog vitaal zijn en minimaal 15 jaar behouden kunnen blijven.

Bomen vanaf een bepaalde leeftijd, dit is afhankelijk van de boomsoort en de standplaats, zullen intensiever gemonitord en onderhouden moeten worden.

Er zal steeds meer dood hout ontstaan, takbreuken kunnen plaatsvinden en zwamaantastingen of ziektes kunnen ontstaan. Met het onderhoud en de intensievere controles die dit met zich meebrengt, lopen ook de kosten op. Op een locatie waar altijd veel wandelend publiek aanwezig is, is de kans op persoonlijk letsel groter. Een losgebroken dode tak kan al snel schade veroorzaken, laat staan als bomen in zijn geheel onstabiel worden. De beheerder blijft wel aansprakelijk en zal moeten aantonen dat voldoende inspanning is geleverd om gevolgschade te voorkomen. Wat voldoende is geweest, is achteraf altijd, een ingewikkelde discussie.

Hoewel "aftakelende" bomen met dood hout en holtes, vanuit ecologisch perspectief steeds waardevoller worden, is het vanuit de zorgplicht en de aansprakelijkheid van een boombeheerder, ook in relatie tot de onderhoudskosten, te begrijpen dat hier niet onnodig de grens wordt opgezocht. Er komt een moment dat een laan aan verjonging toe is. Het omslagpunt is afhankelijk van de doelstelling en het beeld dat wordt nagestreefd en het risico dat uitstel met zich meebrengt.

2. Reclamanten stellen dat de veiligheid van de te kappen bomen in de lanen goed te borgen is met onderhoud en veiligheidsinspecties en dit argument voor de uitbreiding van de parkeerplaats geen plausibel argument is.

Zoals bij punt 1 aangegeven spelen bij de lanen zowel veiligheidsaspecten als esthetische overwegingen een rol, dit afgezet tegen de onderhoudskosten en de risico's van een drukbezochte locatie, bepaald het omslagpunt.

Voor wat betreft de parkeerplaats is de kap een gevolg van een doelstelling gekoppeld aan de verwachte toename van het aantal bezoekers en daarmee samenhangende tekort aan parkeerplaatsen op eigen terrein. Voor een overtreding op de soorten die hierbij betrokken zijn, is dit een in de Wnb genoemd belang.

3. Reclamanten stellen dat de esthetische gronden en visie waarmee de beoogde kap wordt onderbouwd onterecht en arbitrair zijn. Daarbij stellen reclamanten dat juist in oudere bomen de biodiversiteit en fauna toeneemt en dit met de bomen nog vele jaren behouden kan blijven. In de bijlage van de zienswijze staan enkele foto's van voorkomende soorten.

Zie ook reactie op punt 1 en reactie op punt 15 van zienswijze 1. Er zijn in het paleispark en Kroondomein Het Loo voldoende andere bomen die deze ecologische functie kunnen vervullen en niet op drukbezochte locaties staan. Beuken die oud genoeg zijn dat er holtes in kunnen ontstaan die kunnen dienen als verblijfplaats, geven dan meestal ook een aanzienlijk groter risico op takbreuk, dood hout en zwamaantastingen. Dat de oude eiken van de Koningslaan ecologisch waardevol zijn, is aangetoond. De middelste bonte specht is een mooie indicator daarvoor. Echter zijn deze eiken inmiddels onbetrouwbaar geworden. Ze gaan zienderogen achteruit, zoals ook blijkt uit de verschillende VTA-rapporten.

Gelukkig was er geen openstelling afgelopen jaar, want de gevolgen van de twee omgevallen bomen hadden heel wat erger kunnen zijn dan de materiele schade aan historische gebouwen. Op deze drukbezochte locatie is dit niet langer verantwoord.

De initiatiefnemer heeft toegezegd wat extra maatregelen voor kleine voorkomende fauna te nemen, bovenop de verplichtingen die volgen vanuit deze ontheffing en de Wnb. Een toezegging per e-mail hiertoe is toegevoegd aan de aanvraag.

4. Reclamanten stellen dat met de voorgenomen kap de cultuur-historische waarde, genetische waarde en belevingswaarde onvoldoende zijn afgewogen. Er heeft volgens hun geen goede alternatieven- en belangenafweging plaatsgevonden.

Er zijn voor de vervanging van lanen speciale beuken geselecteerd en opgekweekt die overeenkomen met het uitgangsmateriaal van de oorspronkelijke lanen. De lijnen van de lanen (ganzenvoet) blijven behouden en binnen de lanen wordt met dezelfde plantafstand gewerkt als de oorspronkelijke laan. Dat op zeker moment de beleving van een laan, een paar decennia, minder imposant zal zijn is helaas onlosmakelijk verbonden aan laanbeheer. Hierdoor zal er wel weer een volgende generatie, opnieuw van een statige laan kunnen genieten.

5. Reclamanten stellen dat de oude eiken langs de koningslaan onnodig zijn gekapt, zij komen tot deze conclusie nadat zij externe boomdeskundigen hierover hebben geconsulteerd.

De relatieve veiligheid, die nog uit de laatste reguliere VTA-rapporten van november 2019 sprak, is in het voorjaar van 2020 snel achterhaald geweest toen twee bomen spontaan omvielen, met gelukkig alleen materiele schade. Verschillende betrokken boomexperts waren ook verbaasd door deze snelle ontwikkeling. Het lijkt aannemelijk dat de extreme droogte van de afgelopen jaren, die op heel de Veluwe merkbaar is, wortelsterfte tot gevolg heeft gehad, waarna het afbraakproces, van de door schimmels aangetaste bomen, in de natte periode van de winter weer versneld werd. Daardoor zijn de bomen zeer onstabiel en onbetrouwbaar geworden.

6. Reclamanten stellen dat met de te kappen beukenlanen en bomen voor het bosparkeren veel biodiversiteit en leefgebied van fauna verloren gaat en dat deze fauna dit mogelijk niet zal overleven.

Er gaat ongeveer 1,2 ha leefgebied verloren, dit zal op een andere locatie gecompenseerd worden. Het betreffende bos ligt al relatief dicht tegen de bebouwde kom en de huidige parkeerplaats aan. De hier voorkomende soorten hebben dus al een zekere tolerantie voor menselijke activiteit. De meeste soorten zullen de omgeving van de bosparkeerplaats waarschijnlijk gewoon blijven gebruiken, mochten ze teveel verstoring ervaren zullen ze eenvoudig uitwijken naar het aangrenzende paleispark en de Kroondomein.

7. Reclamanten stellen dat er geen rapportage Boom Effect Analyse (BEA) is bijgevoegd bij de aanvraag ontheffing Wnb, en uiten op grond hiervan hun twijfel over de zorgvuldigheid van de beoordeling ontheffingsaanvraag Wnb.

Voor de te vervangen lanen is een BEA niet aan de orde. Voor de bomen die blijven staan rondom de nieuw aan te leggen bosparkeerplaats is het zinvol vanuit het veiligheidsaspect. Vanuit de Wnb is een BEA geen voorwaarde, maar goed beschouwd zou ook schade aan ecologische waarden (bijvoorbeeld de dassenburcht) kunnen ontstaan door een omvallende boom, dus voor het behoud wel zinvol. De initiatiefnemer heeft aangegeven zo spoedig mogelijk een BEA voor de bomen rondom de bosparkeerplaats te laten opstellen. De toezegging hierover is per e-mail toegevoegd aan de aanvraag.

8. Reclamanten stellen dat er onvoldoende is gekeken naar alternatieven voor de aanleg van de bosparkeerplaats.

Zie reactie op zienswijze 1 onder punt 1, 3 en 4.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

26 van 32

Zienswijze van reclamant 3, ontvangen per aangetekende brief op 5 december 2020.

Reclamant 3 is buurtbewoner en direct aanwonend aan het terrein van Paleis Het Loo. De zienswijze wordt ingediend tegen de gehele ontheffing, maar richt zich, net als de zienswijze van reclamant 2, met name op de voorgenomen kap van de bomen in de lanen en de kap ten behoeve van de aanleg van de bosparkeerplaats.

1. De reclamant stelt dat redenen of onderbouwing voor de kap ten aanzien van veiligheid of beheerkosten ontbreken en dat het belang van de ecologie of cultuurhistorie niet goed wordt afgewogen.

Het klopt dat de rapportages van de VTA-rapporten en nader onderzoek boomveiligheid niet bij de documenten van de aanvraag soortenontheffing Wnb zaten. Deze rapportages waren ons al toegestuurd naar aanleiding van de kapmelding Koningslaan en ontheffing wachttermijn, en als zodanig ook onder die zaaknummers gedocumenteerd. De documenten zijn alsnog toegevoegd onder het zaaknummer van de soortenontheffing, en kunnen desgevraagd door belanghebbenden worden ingezien. De bijbehorende documentnummers staan in de begeleidende brief van dit besluit. Voor de rest zie ook de reactie op zienswijze 2; punt 1, 3 en 4.

2. De reclamant stelt dat het aangezicht van het voorterrein voor 30-50 jaar verstoord zal zijn.

Dit klopt. Het gefaseerd vervangen gaat ten koste van de uniformiteit die gewenst is en past bij het cultuurhistorisch karakter van de locatie. Voor een uniform beeld zal een laan altijd in een keer vervangen moeten worden. Zie ook punt 15 zienswijze 1 en punt 1, 3 en 4 van zienswijze 2.

3. De reclamant geeft aan dat de rapportage van Copijn waarmee de boom-technische onderbouwing van de kap plaatsvindt, ontbreekt aan de aanvraag.

Adviesbureau Copijn heeft geen VTA-controle gedaan. De VTA en het onderhoud is jarenlang uitgevoerd door BTL Bomendienst. In het voorjaar en de zomer van 2019 is aanvullend door Cobra Adviseurs een boomveiligheidscontrole gedaan. Hierbij is gebruik gemaakt van een windworpsimulator. BTL heeft de Koningslaan in november 2019 ook nog een VTA-inspectie gegeven, waarbij een aantal bomen op de nominatie voor nader onderzoek zijn gezet. In januari 2020 is voor alle bomen van het voorterrein een voorstel van maatregelen opgesteld. Daarbij stonden meerdere bomen op de nominatie voor nader onderzoek. Na het omvallen van de twee eiken in het voorjaar van 2020, is indicatief onderzoek uitgevoerd door BTL en Cobra adviseurs naar de oorzaak van de onverwachte achteruitgang. De onderliggende rapportages waren bij ons bekend, maar waren gedocumenteerd bij het zaaknummer van de kapmelding van de Koningslaan. Voor de volledigheid zijn ze ook aan het zaaknummer van de soortenontheffing toegevoegd en door de belanghebbenden in te zien (zie punt 1).

4. De reclamant twijfelt aan de beoordeling en advisering van Adviesbureau Tauw ten aanzien van de voorgenomen kap en of het belang openbare veiligheid hierbij wel een geëigend argument is.

Bij de Koningslaan is het argument veiligheid op basis van de rapportages en de recente gebeurtenissen goed onderbouwd en vormt een onacceptabel risico. Bij de beukenlanen spelen ook esthetische en kostenoverwegingen. Deze houden indirect verband met de veiligheid, omdat PHL vanuit de zorgplicht als beheerder verantwoordelijk is voor het onderhoud en dus ook aansprakelijk kan worden gehouden voor gevolgschades.

5. Reclamant stelt dat de doelstelling om te kappen uit zuiver esthetische overwegingen plaatsvinden en dat de onderbouwingen en afwegingen hier ook op gericht zijn. Het esthetische doel van eenvormigheid van de lanen wordt door reclamant niet onderschreven.

Zie punt 15 zienswijze 1, punt 1, 3 en 4 van zienswijze 2 en punt 2 van deze zienswijze.

6. Reclamant stelt dat met de bomen ook de aanwezige biodiversiteit, fauna en flora nog vele tientallen jaren te behouden is.

Zie punt 1 en 3 van zienswijze 2.

7. Reclamant stelt dat het verlenen van de “kapvergunning” door de provincie onzorgvuldig en onrechtmatig is.

De te kappen lanen en bomen die moeten wijken voor de bosparkeerplaats staan buiten de bebouwde kom (Boswet) van de gemeente Apeldoorn en vallen daarmee onder hoofdstuk 4 (Houtopstanden) van de Wnb waarbij de provincie bevoegd gezag is. De grens bebouwde kom Boswet wordt door de gemeentes bepaald. Daarnaast kan een gemeente aanvullende bescherming geven aan monumentale bomen of voorwaarden stellen binnen een kapverordening. Dit is op het terrein van Paleis Het Loo niet aan de orde. Vanuit de Wnb artikel 4 Houtopstanden geldt een meldingsplicht met aansluitend 6 weken wachttermijn en een herplantplicht binnen drie jaar op dezelfde locatie. Er is dus geen sprake van een kapvergunning.

In uitzonderlijke gevallen kan GS een kapverbod op leggen van maximaal 5 jaar. In het geval er zeer belangrijke natuur- of landschappelijke waarden in het geding zijn.

Zoals blijkt uit de soortgerichte onderzoeken die door Tauw zijn uitgevoerd, is de natuurwaarde van de beukenlanen beperkt. Er is een paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis aangetroffen. Mogelijk hebben eekhoorn, steen- of boommarter een verblijfplaats in een holte of broedt er een bosuil (niet jaarrond beschermd). De vliegroutes voor vleermuizen zijn relatief makkelijk te mitigeren door snel te zorgen voor een herplant met voldoende formaat.

Ook de lanenstructuur blijft, door de jonge bomen op dezelfde afstanden te planten, behouden. Dus zelfs als de beuken nog in een zeer goede conditie waren geweest, was er geen aanleiding geweest om een kapverbod op te leggen. Daarnaast zijn de argumenten van veiligheid en behoud van uniformiteit op deze drukbezochte cultuurhistorische locatie, ook relevant.

Voor de eeuwenoude eiken van de Koningslaan wegen de natuurwaarde en landschaps- en cultuurhistorische waarde zwaarder. Hoewel ze ecologisch niet onbelangrijk zijn, zijn er in het kader van de Wnb, maar weinig zwaarwegende ecologische waarden aangetroffen.

Maar zelfs als dit wel het geval zou zijn geweest, is het niet langer verantwoord deze bomen te laten staan. Het verval in de kronen is duidelijk waarneembaar en de VTA-inspecties en onderzoeken blijken nog maar een korte houdbaarheidsdatum en kleine betrouwbaarheidsmarge te hebben. De provincie zou in dat geval ook de verantwoordelijkheid niet op zich kunnen nemen om op deze drukbezochte locatie, om genoemde reden, een dergelijk kapverbod in te stellen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. De laatvlieger en het vliegend hert zijn later aan de aanvraag toegevoegd. De soorten zijn weergegeven in tabel 1.

Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend.

De franjestaart en baardvleermuis zijn aangevraagd, maar niet waargenomen, de watervleermuis is aangevraagd, maar hiervoor worden geen effecten verwacht. Voor deze soorten is dan ook geen ontheffing noodzakelijk.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend. De zienswijzen hebben niet tot inhoudelijke wijzigingen geleid. Voorschrift 21 is aangevuld met een bepaling ten aanzien van ploffen (methode bodemverbetering) de andere voorschriften zijn niet gewijzigd.

Er is aanvullende informatie aan de documentatie van de aanvraag toegevoegd; de drie ingekomen zienswijzen, communicatie over mitigerende maatregelen, toezegging op enkele bovenwettelijke maatregelen (vogelkasten) en BEA en de rapportages boomveiligheidsinspecties. De aanvullende documentnummers staan in de begeleidende brief van dit besluit. In bijlage 3 is figuur 1 aangevuld met de locaties van de marterkasten.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

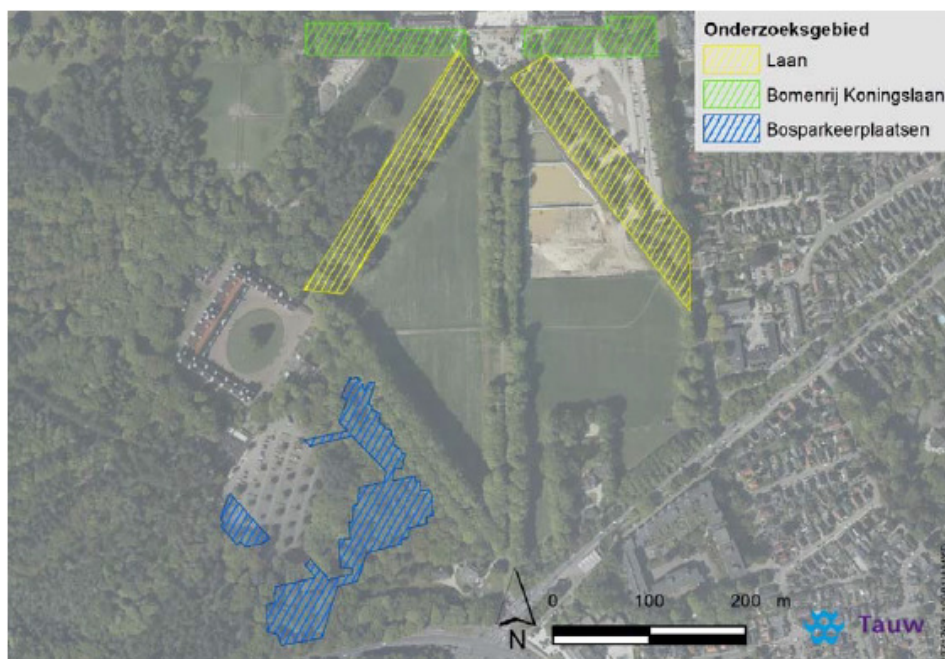
Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
4 januari 2021

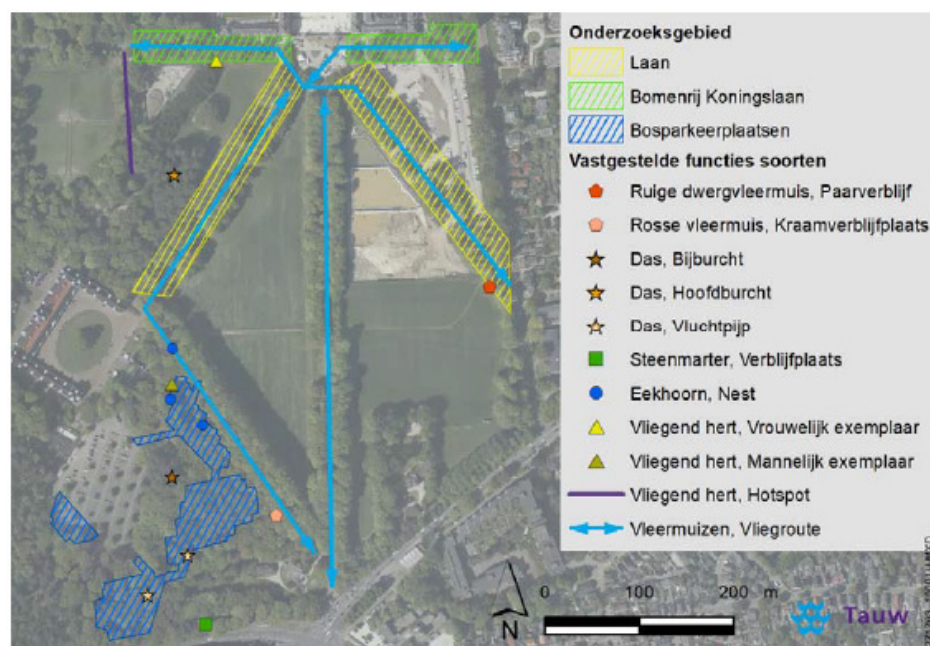
Zaaknummer
2020-007383

Blad
29 van 32

BIJLAGE 2 Plangebied en onderzoeksresultaten

Figuur 1 Globale ligging plangebied. Linksonder de nieuwe bosparkeerplaatsen (blauw), boven de Koningslaan (groen) de gele laan links is de Stallenlaan, de gele laan rechts de Schuine laan.

Figuur 2 Onderzoeksresultaten met locatie van verblijfplaats of vindplaats.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

30 van 32

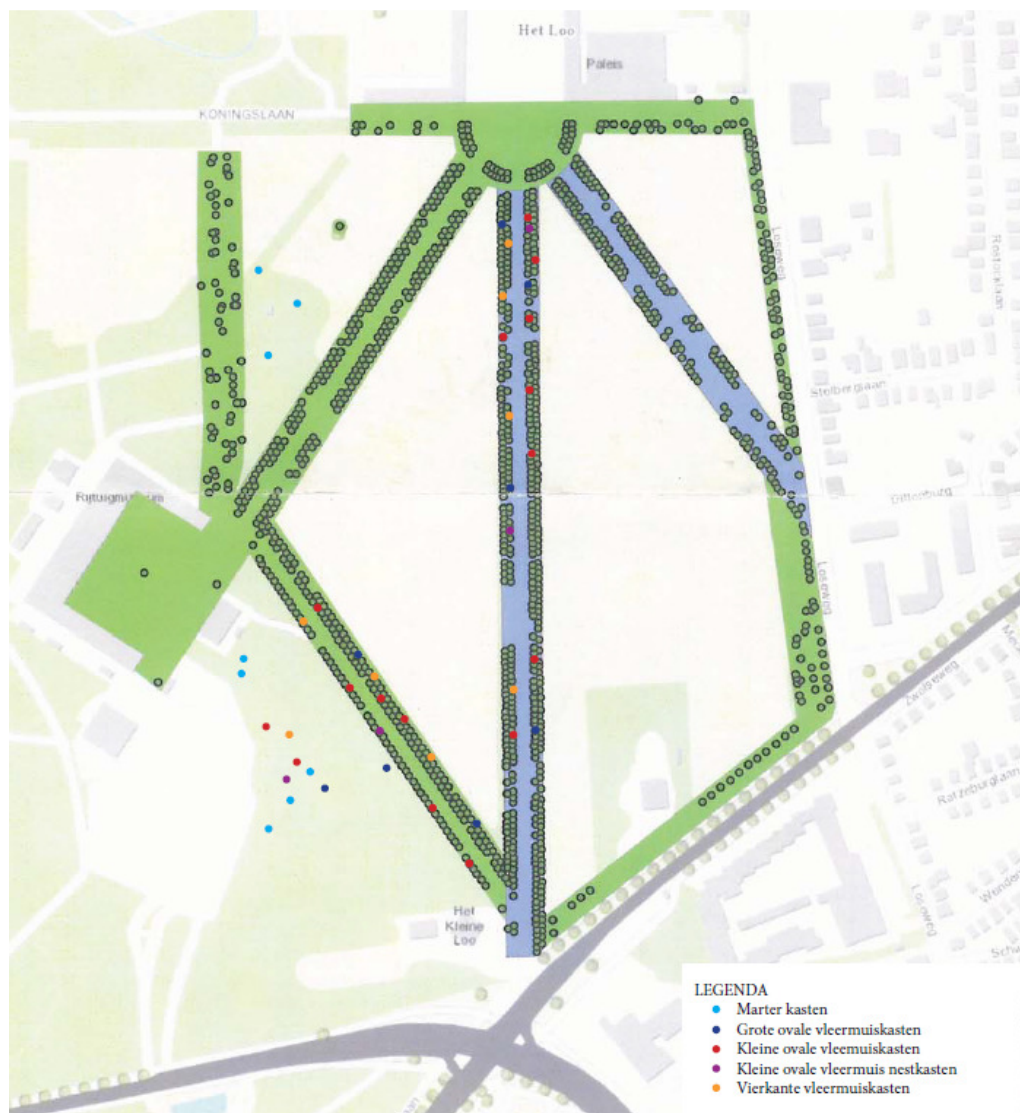
Figuur 3 Ontwerp bosparkeerplaatsen. Links-midden is de huidige parkeerplaats. Rechtsboven het noordelijk deel van de bosparkeerplaats (oranje omlijnd) dat vanwege de 20 meterzone rondom de dassenburcht (groene stip) pas in het najaar van 2021 zal worden aangelegd.

Datum
4 januari 2021

Zaaknummer
2020-007383

Blad
31 van 32

Bijlage 3 Locaties mitigerende maatregelen

Figuur 1 In de middenstrook van de bosparkeerplaatsen en de twee lanen die niet worden vervangen zijn verschillende type vleermuiskasten opgehangen. De groene bollen zijn bomen, de donkerblauwe, rode, paarse en gele bolletjes zijn vleermuiskasten. De lichtblauwe zijn marterkasten.

Datum

4 januari 2021

Zaaknummer

2020-007383

Blad

32 van 32

Figuur 2 Voorbeeld van de steen-/boommarterkast zoals die zijn opgehangen.